

ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 1-20

ΥΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟ:

ΟΛΑ ΣΤΟΝ ΥΜΝΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.

Λεκτικά λάθη.

«Η γλώσσα εκπαιδεύει το μυαλό»

Ο Σωκράτης είπε ότι :

«Δεν χρειάζεται να λες τι ξέρεις, αλλά να ξέρεις τι λες!»

α) Η προσφώνηση «εντιμότατε».

Η προσφώνηση αυτή είναι λεκτικά και εννοιολογικά λανθασμένη και γι' αυτό το οποίο θέλει να εκφράσει αλλά και για τον σκοπό τον οποίο επιδιώκει.

Πρόερχεται ως κατά μετάφραση αντιγραφή, ή ως (πλάγιο) αντιδάνειο, από την Αγγλική προσφώνηση του δικαστού ως «γιουαρ όνορ», κάτι δηλαδή με τιμές ή μέσα σε τιμές. Όμως η Αγγλική προσφώνηση είναι λανθασμένη διότι το ζητούμενο από την κοινωνία που προσφωνεί έναν δικαστή, δεν είναι να του αποδώσει απλά τιμές ή να τον θέσει εν μέσω τιμών και να τον περιβάλλει σε υπερθετικό(-ότατος) μάλιστα βαθμό με τις τιμές αυτές, αλλά μέσα από την εκ προίμιου αυτή προσφώνηση απλά να του εκφράσει ότι:

αναγνωρίζει και αποδέχεται η κοινωνία τον άνθρωπο αυτό ως κατάλληλο για άσκηση του λειτουργήματος του δικαστή ως φέροντα τιμότητα, (όχι απλά τιμή)

ηθικότητα,

ακεραιότητα,

ευσυνειδησία

και άρα αφού ο δικαστής φέρει εσωτερικά τις αξίες αυτές επομένως για τον πολίτη να είναι όντως το κατάλληλο και ικανό άτομο να «τον δικάσει» και να αποδώσει την δικαιοσύνη.

Αλήθεια τώρα, ποιός φυσιολογικός άνθρωπος θα ήθελε να τον κρίνει ένας δικαστής που δεν έχει αυτές τις αρετές;

Ας αναλύσουμε όμως ετυμολογικά την λέξη εντιμότατος στην προσπάθεια μας να βρούμε το σωστό.

Προηγουμένως ας δούμε ένα παραπλήσιο βοηθητικό παράδειγμα:

π.χ. η λέξη έν-δοξος αναλυόμενη ετυμολογικά προκύπτει ως σύνθετη λεκτική κατασκευή από την πρόθεση «έν» και την λέξη «δόξα». Αυτό σημαίνει κάτι το «δε»-δοξαμένο, ήτοι το ευρισκόμενο **μέσα** στις δόξες άρα «εν δόξοις» κατάσταση.

Στην Ελληνική γλώσσα –

τιμή σημαίνει καλή φήμη, εξύψωση, κοινωνική υπόληψη.

Η λέξη «έντιμος» αναλυόμενη ετυμολογικά αφορά την πρόθεση «έν» και την τιμή.

Αρα ο «έντιμος» βρίσκεται μέσα σε τιμές.

Τίμιος/τιμότητα σημαίνει ηθικός, ευσυνείδητος, δίκαιος.

Και ο ο δικαστής είναι τίμιος - όχι εντός τιμών. (χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η κοινωνία δεν αποδίδει τιμή σ' αυτόν τον λειτουργό του δικαίου, όμως για σκοπούς της παρούσας αναφοράς «έτερον εκάτερον»)

Ο δικαστής φέροντας την εσωτερική ανώτερη ιδέα του δικαίου τελεί σε ηθικά «ανώτερη κατάσταση»

δεν έχει καμία ανάγκη, δεν θέλει, δεν επιδιώκει και ούτε χρειάζεται τις τιμές.

Ο δικαστής δεν ζητά τιμές.

Ο δικαστής, αντιθέτως αγωνίζεται και **επι-ζητεί να αποδώσει στην δικαιοσύνη τιμές!**

Η σύγχυση η οποία υπάρχει:

η λέξη (εν)τιμή κατέχει δική της έννοια η οποία δεν σχετίζεται με τον δικαστή.

Αν και στην καθομιλουμένη η «παράγωγη» λέξη «έντιμος» μπορεί να χρησιμοποιείται κατά κάποιο τρόπο για να εκφράσει την τιμιότητα, δεν παύει αυτό να είναι λάθος, για το θέμα (τουλάχιστον) το οποίο εξετάζουμε, διότι μπορεί κάποιος να φανταστεί το τραγικά τεράστιο απόστημα η επιστήμη των επιστημών η νομική, να κάνει λάθος στην επιλογή της λεκτικής έκφρασης που αφορά την προσφώνηση προς τον φέροντα την ανώτερη αξία των λειτουργιών της ως υπηρετών του δικαίου;

Αλλά ακόμη και να ζητά τιμές ο δικαστής, αυτές είναι ήδη εντελώς δεδο(σ)μένες αναγνωριστικά σ'αυτόν από την κοινωνία μέσα από την επιστολή με την οποία εντέλλεται να ανεβεί στην έδρα και την οποία επιστολή (εκ μέρους της κοινωνίας) την υπογράφει το ανώτατο δικαστικό συμβούλιο!

Ας δούμε πρακτικότερα το θέμα: το «εντιμότητα» για τον δικαστή είναι λάθος διότι μπορεί κάποιος να είναι τίμιος όμως όχι και έν-τιμος(μέσα σε τιμές) ή να είναι έν-τιμος(μέσα σε τιμές) όμως όχι και τίμιος δηλ. όχι ηθικός, ευσυνείδητος, δίκαιος.

Συνεπώς αν και περνά εντελώς απαρατήρητο υπάρχει διαφορά στις (ακουστικά συν-προσεγγίζουσες) λέξεις τιμή, τίμιος και τιμιότητα.

Αν -έστω- λεχθεί ότι το «εντιμότητα» σημαίνει όντως τίμιος, (άρα ξέρετε είναι εντάξει), αυτό είναι και πάλι απόλυτο πλεοναστικό λάθος, διότι :

α) η πρόθεση «εν» είναι παντελώς αχρείαστη και λανθασμένη διότι ας το σκεφτούμε πολύ λίγο αλλά πολύ προσεκτικά: απλά τί χρειάζεται στην λέξη «τίμιος» το πρόθεμα «εν»; Καμία θέση και κανένα λεκτικό νόημα δεν έχει το : εν+ τίμιο = παράλογο, δηλαδή ο άνθρωπος είναι εντός της τιμιότητας του; Αυτό είναι εντελώς άκυρο. Όμως η ... παρεξήγηση αυτή εκπληγίζει από το «εν» το οποίο ασφαλώς και «κολλά» στην άλλη λέξη, την τιμή και όχι στην λέξη τίμιος.

Όμως και με τον υπερθετικό βαθμό υπάρχει πρόβλημα:

Είναι αχρείαστη η αναβίβαση (-ότατος-) στον υπερθετικό βαθμό, αφού η λέξη τίμιος συμβαδίζοντας και λειτουργώντας πάντοτε με την σεμνότητα, δουλεύει τέλεια από μόνη της απλά στον απλό θετικό α' βαθμό: τίμιος. Ποιός θα μπορούσε να αμφισβητήσει ότι η τιμιότητα και η σεμνότητα είναι αδελφία δίδυμα. Τί χρειάζεται επομένως (ο μετά και τον δεύτερο βαθμός σύγκρισης) τρίτος βαθμός στον (γ)**στον υπερθετικό βαθμό**; Δεν θα ήταν αρκετό, και καλώς εκφραστικό το απλό: τίμιο και όχι (εν) – τιμιότητα. Αλλά -έστω- ακόμη και στην λάθος αυτή καταγραφή του υπερθετικού τί θα ήθελε η λέξη αυτή (τελούσα στον υπερθετικό βαθμό) και από πάνω την πρόθεση «εν»; Μα αφού δεν έχει νόημα: είναι δηλαδή τίμιος εντός... του εαυτού του; Αυτοί που πρωτοϋιοθέτησαν τον υπερθετικό βαθμό είχαν λάθος: στην περίπτωση που εξετάζουμε δεν έχει υπάρχει καμία ανάγκη ένταξης της πρόθεσης «εν» διότι λαμβάνει από τον εαυτό του την ανώτατη του δύναμη, δηλαδή από την -λανθασμένη έστω- κατάληξη «ότατε». Π.χ. οι λέξεις συχνό-τατα, σπανιό-τατα, κρισμό-τατα, πιθανό-τατα, **δεν λέγονται** εν-συχνότατα, εν- σπανιότατα εν-κρισμότατα, εν-πιθανότατα κ.λ.π. Εχουν ήδη απολύτως εξασφαλισμένη την δική τους δύναμη από την στιγμή που τελούν στον τρίτο βαθμό.

Αρα το «εν» καταδεικνύει ξεκάθαρα εκτός των άλλων επιχειρημάτων μας ότι η λέξη εντιμότητα αφορά την τιμή, όχι την τιμιότητα, αφού ούτως ή άλλως στην λέξη τίμιος νοηματικά δεν επιδέχεται την πρόθεση αυτή.

Αυτή η εμμονική εμπλοκή με βαθμούς σύγκρισης είναι παντελώς άκυρη διότι: η συγκεκριμένη έννοια τίμιος και ο κατέχων αυτής ως τίμιος άνθρωπος ΔΕΝ μπορεί να ενδυθεί(ντυθεί) με βαθμούς μεγέθους, ξέρετε ας τα κάνουμε παραστατικότερα και σαφέστερα:

(α) ο απλά τίμιος (θετικός βαθμός)

(β) ο τιμιότερος (συγκριτικός) άρα τιμιότερος από κάποιον άλλο(από ποιόν;)

(γ) ο τιμιότατος (υπερβολικά και απόλυτα τίμιος) άρα ο πιό τίμιος από όλους (από ποιούς;).

Μα είναι δυνατόν η τιμιότητα να διαβαθμίζεται ως προς το μέγεθος της, εντασσόμενη σε κλίμακες και σε κρίσης επίπεδα ποσότητας και σε φίλτρα βαθμών ποιότητας; Ασφαλέστατα όχι διότι η τιμιότητα είναι μια, είναι αληθής και δεν έχει καμία ανάγκη από κανένα μάταιο σολίδι, διότι είναι πνευματικά πανίσχυρη.

Η (διαζευκτικό) είναι κάποιος τίμιος ή δεν είναι!

Καταληκτικά επομένως το «εντιμότατε», παραπέμπει **εντός/μέσα** σε κατάσταση τιμής δηλαδή ενταγμένος σε κατάσταση τιμών, εννοώντας αυτόν τον άνθρωπο που **βρίσκεται μέσα στις τιμές** και εξ αυτών των τιμών εντελώς περιβεβλημένος μάλιστα στο υπερθετικό βαθμό...

Η προσφώνηση «εντιμότατε» - ότι δηλαδή ευρίσκεται «εν τιμαίς» ο δικαστής - θεωρούμε ότι ως λέξη παρεκτρέπεται εκ του σωστού λεκτικού προορισμού της, ως προς το θέμα της προσφώνησης και κατ'επέκταση δεν πετυχαίνει τον επιδιωκόμενο ηθικό της προορισμό. Διότι το ζητούμενο δεν είναι να ενταχτεί ο δικαστής μέσα από επευφημιστικούς ήχους σε άστοχες φιλοφρονήσεις στηριζόμενες στο εφήμερο και μάταιο μιας παροδικής δόξας. Και αυτό διότι το καθήκον του είναι υψηλό επιτελώντας το ως υπηρέτης της κοινωνίας μέσα από τις προς τούτο αρμόδιες εντολές της - με σοβαρότητα, σεμνότητα, ταπεινοφροσύνη, νηφαλιότητα, ευπροσηγορία και προσήνεια, με ακεραιότητα και απόλυτη προσήλωση στις υψηλές αξίες της δικαιοσύνης και της ηθικής.

Επομένως το ζητούμενο από την κάθε προσφώνηση προς τον δικαστή είναι ο απευθυνόμενος προς αυτόν να κάνει προ-αναγνωριστική και συνάμα προ-επιβεβαιωτική μνεία της απόδοσης εκτίμησης και της δημόσιας αναγνώρισης του πνευματικού του κύρους μέσα από την δεδομένη εσωτερική του ακεραιότητα, την ηθική, την ευσυνειδησία, την δικαιοσύνη και χρηστότητα οι οποίες τον διακατέχουν και όχι επί τούτω και μόνο να του απονείμει τιμές και δόξες. Δεν είναι καθόλου σύμφωνο με τους κανόνες της μετριοφροσύνης και της ηθικής, η ως εξ αυτοσκοπού απόδοση τιμής και δόξας στον δικαστή.

Η «στρατιώτες» της δικαιοσύνης, **δεν** αναζητούν ούτε τιμή, ούτε δόξα, ούτε στεφάνια ούτε «αμοιβή» γι' αυτό που προσφέρουν.

Ο δικαστής είναι όπως ο καλός και αγνός στρατιωτικός, ο οποίος δεν επιδιώκει να λάβει τιμές από το στράτευμα και τον αρχηγό του, αλλά επιδιώκει να τιμήσει το στράτευμα και τον αρχηγό του. Έτσι και ο δικαστής δεν επιδιώκει να λάβει τιμές από την δικαιοσύνη και το δικαστικό ιερατείο, παρά μόνο επιδιώκει να τιμήσει δικαιοσύνη και ιερατείο.

Καταλήγουμε επομένως ότι ο σωστός δικαστής, είναι ο ανώτερος εκείνος άνθρωπος του οποίου η αρετή της ταπεινότητας την οποία φέρει, δεν του επιτρέπει σε καμία περίπτωση την αναζήτηση τιμών και την επιδίωξη προβολών. Ο δικαστής δεν έχει ...χρόνο για αναζήτηση τέτοιων περιπτώσεων πραγμάτων, όντας απόλυτα δοσμένος με αφοσίωση στην ανώτερη ιδέα του δικαίου.

Η Θεά Θέμιδα, δίδει ξεκάθαρα την σωστή εικόνα του δικαστού: προβάλλει την μεγαλειώδη της λιτότητα περιβεβλημένη από απλό πέπλο και αρκούμενη σε σπαθί και ζυγαριά στον ασταμάτητο της αγώνα του δικαίου.

Τίποτα δεν ζητά από τους ανθρώπους η Θέμις,

το μόνο που υποχρεούνται γι' αυτήν να κάνουν οι άνθρωποι είναι η αναγνώριση της και σεβασμός προς αυτήν.

Άμεσα συνδεδεμένο θέμα :

Ο σωστός και άριστος δικαστής είναι «υποταγμένος» στην κριτική.

Πέραν της έμφυτης ή και επίκτητης ταπεινότητας του ανθρώπου/λειτουργού δικαστού άριστος εγγυητής, προωθητής και «αναγκαστικός υπενθυμιστής» της ταπεινότητας αυτής και συνάμα ουσιωδέστατος επαυξητικός παράγοντας και αναβιβαστής σε ανώτερα επίπεδα της δικαιοσύνης, είναι η κριτική.

Η ιδέα δικαιοσύνη πολύ μπροστά προχωρώντας, θεωρεί ως καταληκτική εξύψωση της την (καλόπιστη) κριτική ως την (ενεργητικής μορφής) συμβολή των ανθρώπων στην επαύξηση της εμπιστοσύνης και εμπέδωσης της καλής αναγνώρισης της, από τους ίδιους τους ανθρώπους. Η σωστή δικαιοσύνη και ο σωστός δικαστής, όχι μόνο αποδέχονται, αλλά αναζητούν την κριτική.

Μήπως **τα ένδικα μέσα** και η άσκηση τους στα δικαστήρια, δεν είναι μια ασταμάτητη ένδο – κριτική/έλεγχος προς την δικαιοσύνη;

Η κριτική μόνο ωφέλιμους καρπούς δίδει στην δικαιοσύνη.

Επειδή όμως στην νομική όλα με διάφορους τρόπους και υπό διάφορες γωνίες συνδέονται και «περί-πλέκονται», παραμένοντας στο θέμα μας ας δούμε για πολύ λίγο το εξής: τον διαπλαστικό χαρακτήρα της κριτικής.

Η αξία της κριτικής και ο διαπλαστικός της ρόλος: η άσκηση του δικαίου είναι «σταυρός μαρτυρίου» και βαρύ καθήκον για τον δικαστή, επομένως μέγα που αφορά την κοινωνία μας θέμα. Αρα, όσο και αν ασφαλώς και θεωρούμε τίμιο και ακέραιο τον δικαστή, δεν παύει ποτέ να είναι ένας απλός άνθρωπος όπως όλοι μας, επομένως όσο σεβαστό και αν είναι το παραγωγικό του έργο δεν πρέπει να γίνεται παθητικά και αφιltrάριστα αποδεκτό: η κριτική είναι ελεγκτική και διορθωτική ενέργεια, διότι κανείς από την ομάδα των ανθρώπων δεν τα ξέρει όλα πλην του Κυρίου, άρα ο δικαστής χρειάζεται και αυτός την «βοήθεια του κοινού», αφού η δύναμη της(αγνής και καλόπιστης) κριτικής τον βοηθά υποδεικνύοντας του οδούς βελτίωσης, άρα τον ενδυναμώνει.

Πλην της άσκησης ενδίκων μέσων(2* κατωτέρω), η κριτική δικαστικών αποφάσεων είναι μεν αποστασιακά μία σχετική «απόμακρη» ενέργεια, όμως πανίσχυρη έμμεση δύναμη επίδρασης προς την κατεύθυνση της εξελικτικής πορείας και της καλής διαμόρφωσης και διάπλασης του δικαίου.

Και τελευταία παράμετρος:

η κριτική, ακόμη και στην «σκληρή» προς τον δικαστή έκδοση της, όμως μέσα από κόσμια και καλόπιστη ενάσκηση,(ενάσκηση σημαίνει κάνω χρήση δικαιώματος) επιτελεί ωφέλιμο προς την δικαιοσύνη έργο, προωθώντας προς το καλύτερο και ποιοτικότερο την δικαστική παραγωγή μέσω της συνεκδοχικής συναρμογής δύο πολύ ισχυρών δυνάμεων: της έντιμης περί δικαίου σκέψης, ομού μετά του οφελούς παραγωγικού κριτικού σκεπτικού της κοινωνίας.

Η κοινωνία ... ξέρει:

λένε ότι, **ο πιο μεγάλος κριτής εντός της δικαστικής αίθουσας είναι το ακροατήριο!**

Η κριτική ΔΕΝ πρέπει να μας «φοβίζει» διότι από την στιγμή που μέσω εκπνερασμένου λόγου της κοινωνίας γίνεται κρίση και έλεγχος σε δικαστικές αποφάσεις με -

- 1. άμεσες και ελεύθερες από την κοινωνία διά ζώσης σκέψεις/προβληματισμοί,
- 2.* άσκηση τακτικών ενδίκων μέσων από δικηγόρους,
- 3. καλόπιστα από πολίτες ή δικηγόρους δημοσιευόμενα σχόλια, ή με άρθρα στον τύπο ή άλλως πώς μέσα από δημόσια πρόσβασης βήματα, αυτό σημαίνει ότι ... όλα λειτουργούν καλά - η κοινωνία δεν «κοιμάται». Η κοινωνία μέσω των αλάνθαστων αισθήσεων της εκ προοιμίου αναγνωρίζει με την αξία της απόφασης, όμως με την κριτική ασχολείται τώρα έντιμα και ιδεαλιστικά, όχι ακριβώς με κατά περιφρόνηση και επί τούτω ολιστική «διαγραφή» της, αλλά με την βελτίωση της συγκεκριμένης απόφασης.

Η δικαστική απόφαση αφορά την κοινωνία και επομένως η κοινωνία ασφαλέστατα εκφέρει και λόγο και άποψη για τα αφορώντα αυτήν. Αυτός ο συλλογισμός μας στηρίζεται στο ότι πολύ απλά, αν η κοινωνία δεν αναγνώριζε το συγκεκριμένο δικαστικό έργο και την αξία του μέσα από την αντίθετη ή «άλλη» κριτική καταγραφή δικών της απόψεων,σκέψεων και σχολίων (έστω και αν αυτό είναι σε μικρό ή κάποιο μέρος αμφισβήτηση του δικαστού) τότε ίσως να ...περιφρονούσε εν συνόλω το συγκεκριμένο έργο και να μην ασχολείτο καν απορρίπτοντας το ολικώς.

Επανερχόμενοι στον δικαστή,

η σωστή προσφώνηση θα πρέπει να οδηγεί στην έκδηλη και ορατή αναγνώριση της ακεραίας του υπόστασης και της ηθικής του δικαστού αξίας και επαναλαμβάνουμε ότι το ζητούμενο και ευλόγως αναμενόμενο για τον δικαστή δεν είναι άλλο από το να

είναι πρώτα από όλα τίμιος, δίκαιος, ηθικός, «ανώτερος» άνθρωπος με ισχυρές ψυχικές δυνάμεις και υψηλές εσωτερικές αισθήσεις, όμως συνάμα σεμνός, ανθρωπίνος, χαμογελαστός και καλοπροαίρετος, εκλεκτός, ευφυής, εύγλωπτος, νομομαθής, νομογνώμων και νομοδίφης, προσιτός, υπομονετικός, «αυστηρός» μεν αλλά συνάμα μεγαλόψυχος και «ελαστικός» όπου δεί, καλοπροαίρετος, χρηστός, ευσυνείδητος και εξαιρετικός όσον αφορά την ηθική του ακεραιότητα και πνευματική δύναμη.

Αρα θα πρέπει όλοι να σκεφτούμε για να βρούμε την κατάλληλη λέξη αφού όλα αυτά τα καλά χαρακτηριστικά που πρέπει περιφραστικά (πολύλογα) να λεχθούν για τον δικαστή -«καλέ μου άνθρωπε ήρθα σε σένα για δικαίωση εμπιστευόμενος την τιμιότητα(λέξη προερχόμενη από το τίμιος και όχι από την τιμή) και την ακεραιότητα σου κ.λ.π.» πρέπει να ενταχθούν συμπτυκνωμένα και μονολεκτικά στον λόγο μας σε μια μαγική λέξη προσφώνησης.

Αρα η προσφώνηση πρέπει να είναι σε μορφή μονολεκτικής διάστασης π.χ. «τίμιε»(ηθική) και αν θέλουμε συνάμα να συνεχίσουμε τον υπερθετικό βαθμό του (καθ' ημάς εντελώς λανθασμένου), «εντιμότετε», τότε θα προσφωνηθεί π.χ. «τιμιότετε» πλην όμως-

προσωπική μας θέση είναι ότι η λέξη αυτή δεν είναι και τόσο πολύ κατάλληλη, ούτε και τόσο για τις περιστάσεις εύχητη.

Παλαιά οι εισαγγελείς – όντες όλοι αστυνομικοί – προσφωνούσαν τον δικαστή με το διατηρηθέν στις ναφθαλίνες της αποικιοκρατίας παλαιομοδίτικο και εντελώς άκυρο αλλά και κακόηχο σκέπτο: «κύριε».

Προσωπική θέση του γράφοντος ότι δεν συμπάθησε ποτέ αυτή την λέξη αφού του θύμιζε την προσφώνηση των μαθητών του δημοτικού και του γυμνασίου προς τον δάσκαλο και το καθηγητή τους. Και τουλάχιστον τα παιδιά μετά το «κύριε», έβαζαν και το όνομα του συγκεκριμένου ανθρώπου.

Χωρίς να υπαινισσόμαστε δόλο ή ασέβεια από πλευράς των τότε αστυνομικών(και αυτοί απλά έτσι το βρήκαν) αυτό καθ' ημάς ήταν πολύ αδόκιμος τεχνικά όρος και ως λέξη πρόχειρη και πολύ ασύμβατη, σχεδόν ασεβής προς την θεσμική και την ανθρωπίνη οντότητα του δικαστηρίου.

Ηταν μια εξ αντιδανείου υιοθέτηση του λεκτικού όρου «σέρ» των προηγηθέντων παράνομων κατοχικών αποικιοκρατικών ψευδο-«δικαστηρίων» τα οποία ανετράπησαν βίαια ομού με το όλο το παράνομο αποικιοκρατικό καθεστώς από το διευθυντήριο της επαναστάσεως της ΕΟΚΑ του 55-59.

Καταλήγουμε συνεπώς στην πλέον κατάλληλη κατά την άποψη μας λέξη προσφώνησης του τύπου «κύριε δικαστά» ή ακόμη δεν θα ήταν λάθος να προσφωνείται ο δικαστής ως «κύριε πρόεδρε», αφού ακόμη και σε μονομελή σύνθεση, ουσιαστικά και πάλι ο δικαστής «προεδρεύει» (δηλαδή ευρίσκεται πρό της έδρας) της όλης δικαστικής και δικονομικής διαδικασίας.

Θα ακολουθήσει κεφ. 4.